

ข้อเสนอเรื่องการพัฒนาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน และการสรรหาผู้อำนวยการ

โดย

ประเวศ วะสี

ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน

๑.

นโยบายสุขภาพอาเซียน

มหาวิทยาลัยมหิดลในฐานะมหาวิทยาลัยหลักด้านสุขภาพของไทย ควรมีนโยบายส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบสุขภาพในประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศ เพราะ

๑. ถ้าระบบสุขภาพของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา ลาว และเขมร อ่อนแอ โดยเฉพาะระบบควบคุมโรคระบาด โรคระบาด เช่น โควิดจะเข้ามาสู่ประเทศไทยได้ง่าย
๒. ความเข้มแข็งของอาเซียน จะเป็นข้ออ้างสำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและสันติภาพ

สุขภาพคือทั้งหมด (Health is the whole) เพราะฉะนั้น การร่วมมือกันพัฒนาระบบสุขภาพจึงเท่ากับพัฒนาทั้งหมด ช่วยให้ประเทศอาเซียนผนึกกันอย่างเข้มแข็ง

นโยบายอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหิดลจึงสำคัญยิ่งนัก

สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน จึงควรเป็นเครื่องมือทางนโยบายอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงต้องมีสมรรถนะในการประสานงานระหว่างประเทศสูง จะเป็นประจักษ์สำนักเลขาธิการของระบบสุขภาพอาเซียน จึงต้องมีความเป็นผู้นำสูง

๒.

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาองค์กร

พลังของมหาวิทยาลัยอยู่ที่คณะและสถาบันทั้งหมดเป็น**องค์กรรวม** การตั้งวิทยาลัยหรือสถาบันเพื่อภารกิจที่สำคัญ**แบบแยกส่วนเป็นเอกเทศจากองค์กรรวม** อย่างที่ทำกันในทุกมหาวิทยาลัยทำให้เกิดปัญหา ที่วิทยาลัยหรือสถาบันเหล่านี้ไม่มีสมรรถนะสมกับภารกิจ และมีปัญหาภายในองค์กรมาก คล้ายองค์กรตายซากที่ทำภารกิจไม่ได้ เป็นปรากฏการณ์ที่มีอยู่ทั่วไปในทุกมหาวิทยาลัย

แนวคิดใหม่ ถ้าจะตั้งองค์กรที่มีภารกิจใหม่ที่สำคัญ ไม่ควรแยกส่วนเป็นเอกเทศจากองค์กรรวมของมหาวิทยาลัย

ทุกคณะและสถาบันรวมพลังดำเนินการองค์กรใหม่ จะทำให้องค์กรได้รับพลังมาจากทุกคณะและสถาบันเป็น**สหกิจ**ร่วมกัน จะมีพลวัตในผู้ปฏิบัติงานและตัวเลือกในผู้นำองค์กรมาก ไม่แยกส่วนตายซากเหมือนองค์กรแบบเก่า

๓.

วิธีดำเนินการ

อธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการสถาบันฯ ร่วมกับกรมอาเซียน และ คุณหญิงลักษณาจันทร เลาหพันธุ์ อธิบดีอธิบดีกรมอาเซียน เดินทางไปเยือนประเทศอาเซียนทุกประเทศ เป็นการเจริญสัมพันธไมตรีและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำระบบสุขภาพของแต่ละประเทศ และปรึกษาหารือเกี่ยวกับการประสานงานกันเป็นระบบสุขภาพอาเซียน

แน่นอนว่าเมื่อประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มก็จะมีบทบาทประสานงานโดยอัตโนมัติ และในกระบวนการเยี่ยมเยียนปรึกษาหารือดังกล่าว ก็จะปรากฏตัวผู้ที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียนขึ้นมาเอง อาจเป็นคนในมหิดลหรือนอก เช่น จากกระทรวงการต่างประเทศ ด้วยความเห็นพ้องของคณะที่ไปเยือนทั้งหมด และคณะผู้ที่จะไปเยือนทั้งหมดก็จะร่วมมือกันทำภารกิจนี้ต่อไปและต่อเนื่อง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาตามสมควร